

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

Baltic
Institute
of Social
Sciences

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Ikgadējs nabadzības un sociālās atstumtības mazināšanas rīcībpolitikas izvērtējums (t.sk. padziļināts izvērtējums par GMI saņēmēju iztikšanas stratēģijām)

GMI pabalsta saņēmēju situācijas izpētes sākotnējie REZULTĀTI

Izpildītājs: Nodibinājums "Baltic Institute of Social Sciences"

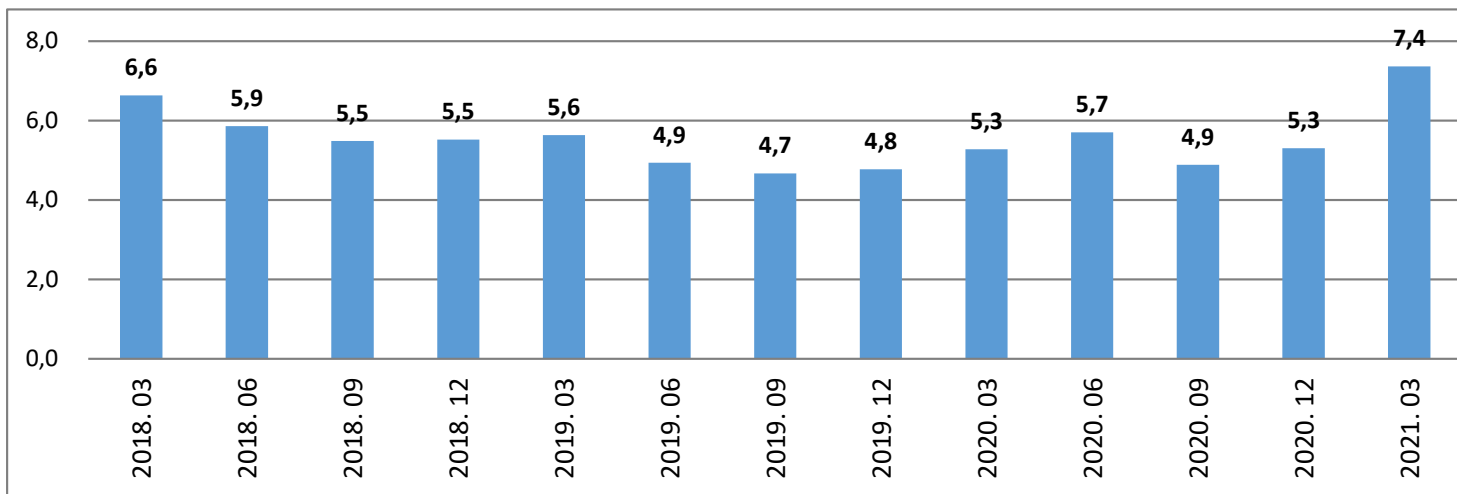
29.09.2021.

GMI pabalstu saņēmēju situācijas izpētes ietvars

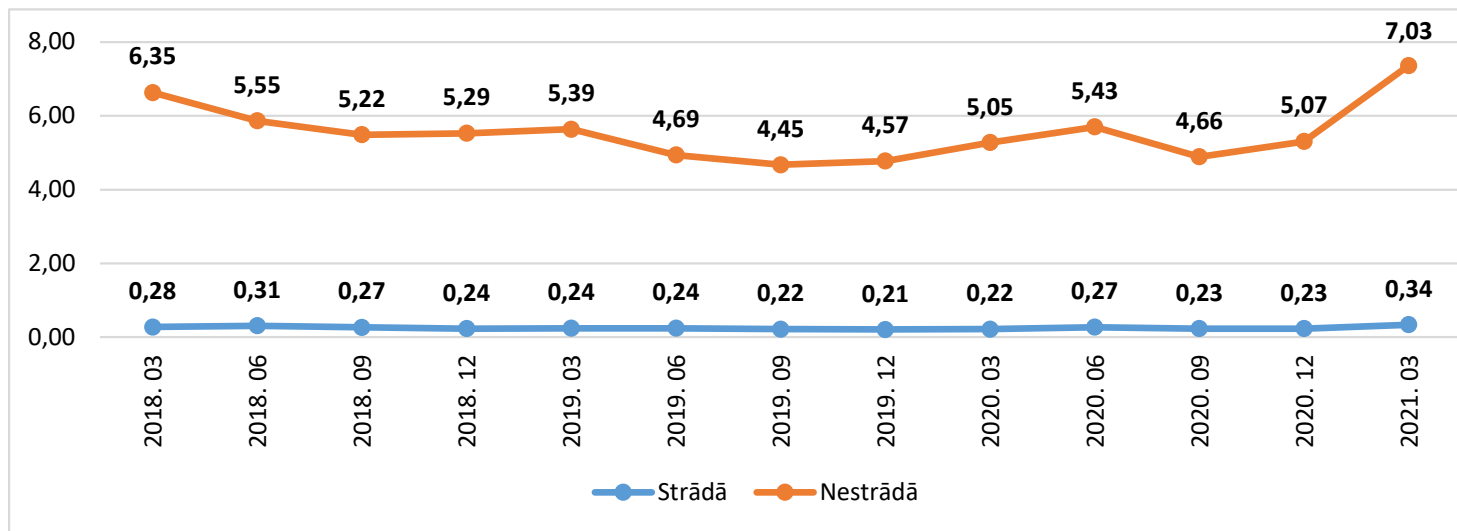
- ☑ **Padziļinātās intervijas ar GMI pabalsta saņēmējiem vai potenciālajiem saņēmējiem to dzīvesvietās**
  - 18 intervijas pirms aptaujas; plānotas 6 pēc aptaujas
- ☑ **GMI pabalsta saņēmēju aptauja**
  - 303 GMI pabalsta saņēmēji
- ☑ **GMI pabalsta saņēmējus raksturojošās statistikas analīze: LabIS un NVA dati**
  - 2018. gads – 2021. gada I ceturksnis
- ☑ **Padziļinātās intervijas ar pašvaldību sociālajiem darbiniekiem**
  - 24 intervijas, t.sk., 4 intervijas ar Rīgas SD pārstāvjiem
- ☑ **Dokumentu analīze: normatīvo aktu un GMI pabalsta saņēmēju aptaujā aptverto pašvaldību saistošo noteikumu analīze**
  - 21 pašvaldība

GMI pabalsta saņēmēju īpatsvara sezonālā dinamika Latvijā kopā un pēc nodarbinātības statusa (%)

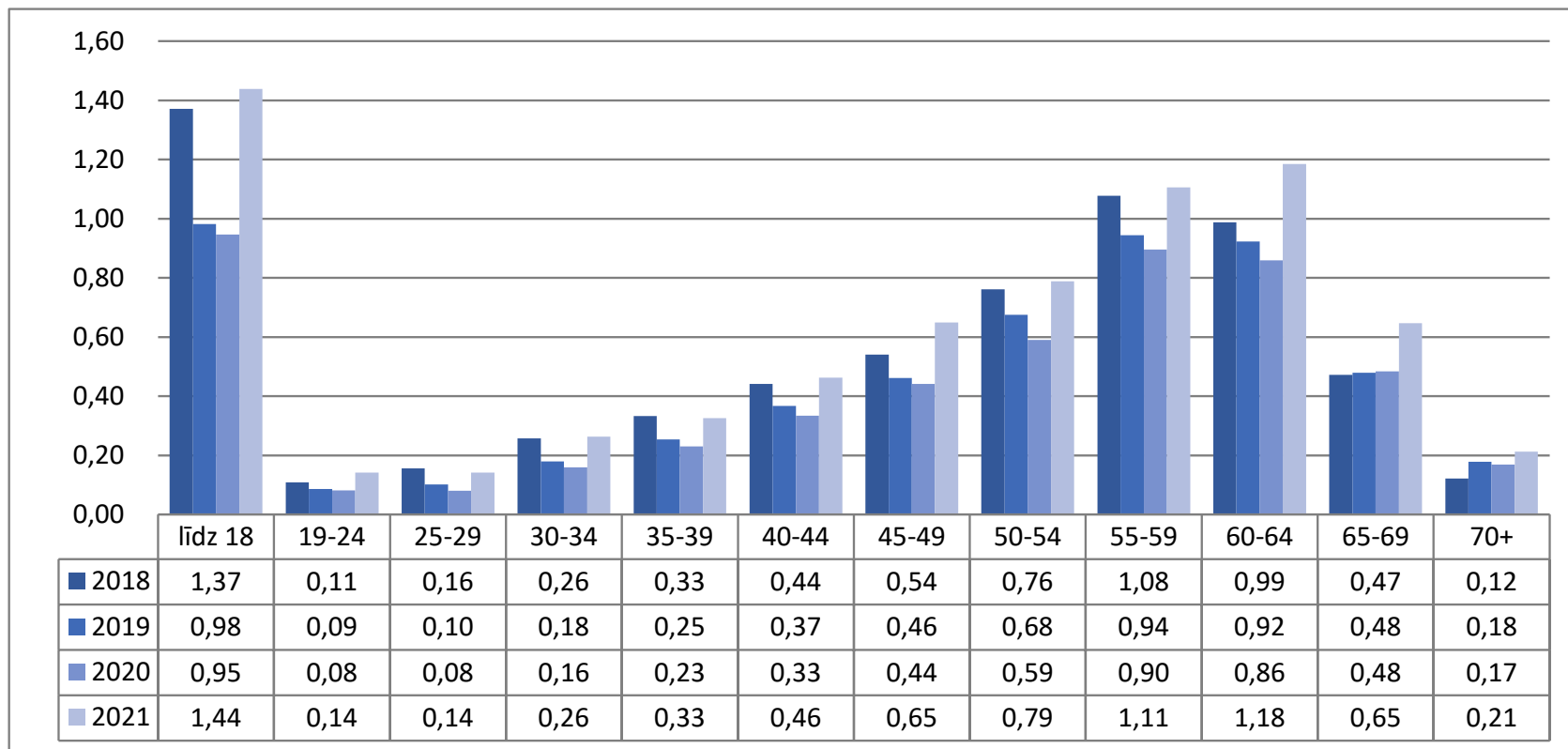
Sezonālā dinamika, vidēji mēnesī

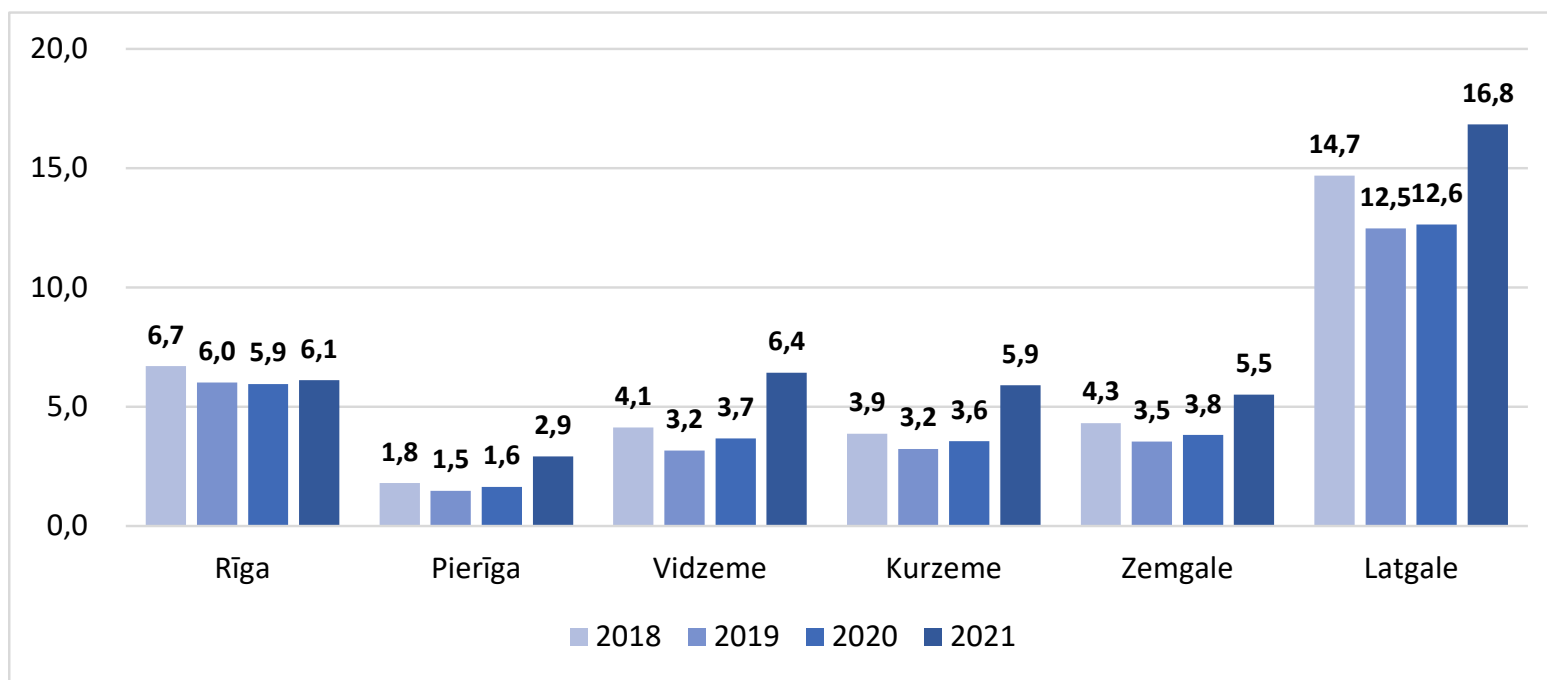
Pēc nodarbinātības statusa

Vidējais GMI pabalsta saņēmēju īpatsvars Latvijā vecuma grupās (‰)

Vidējais GMI pabalsta saņēmēju īpatsvars, statistiskajos reģionos un novados (%)

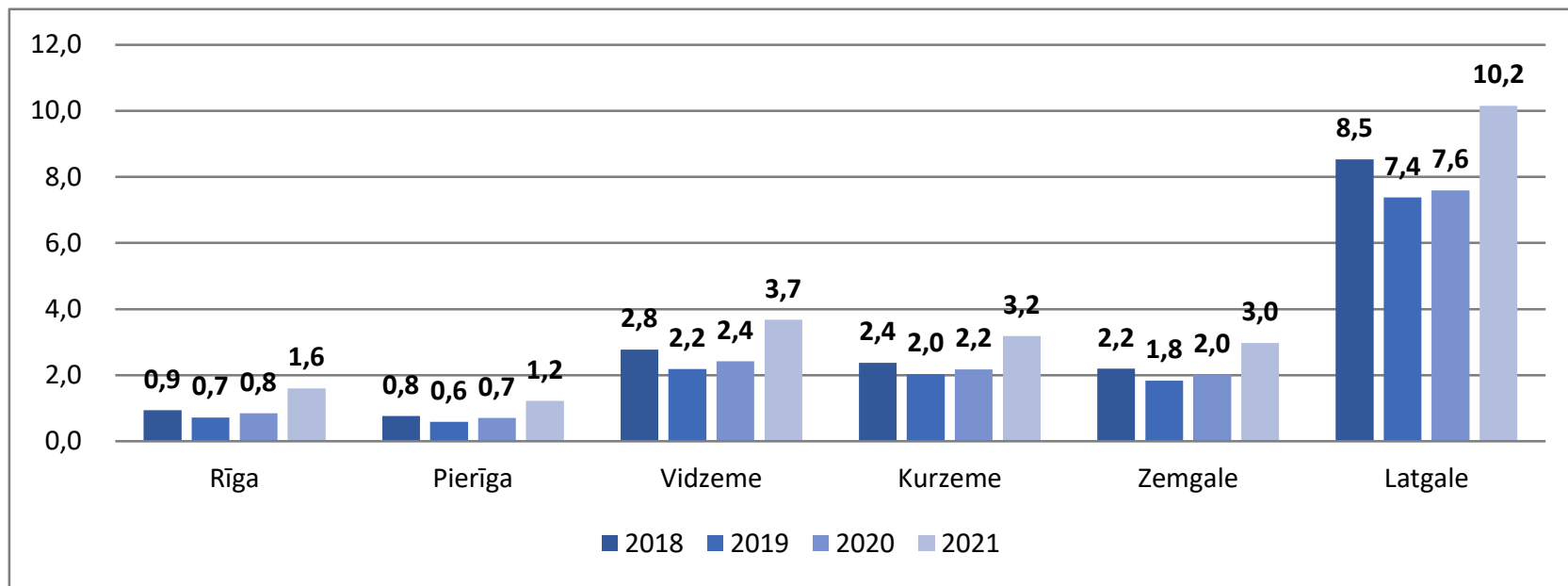
Visaugstākais līmenis

Aglonas novads
Dagdas novads
Rēzeknes novads
Viļānu novads

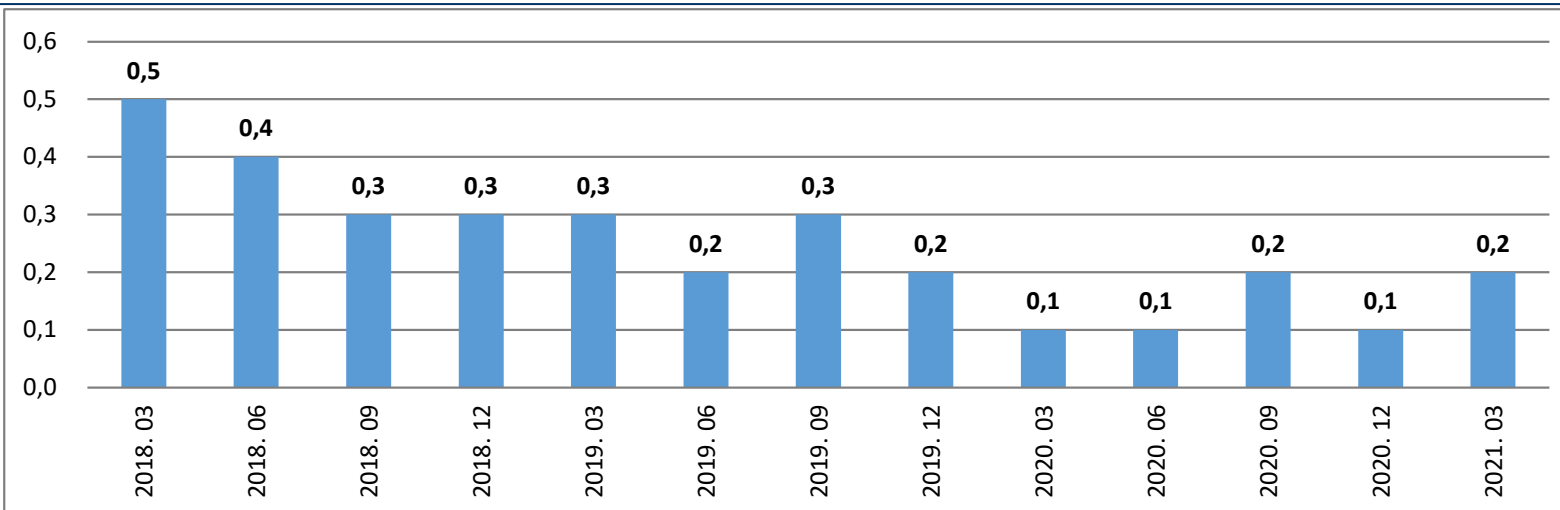
Viszemākais līmenis

Alsungas novads
Mārupes novads
Mērsraga novads
Naukšēnu novads
Nīcas novads
Pārgaujas novads

Vidējais NVA reģistrēto GMI pabalsta saņēmēju īpatsvars no kopējā iedzīvotāju skaita statistiskajos reģionos (%)

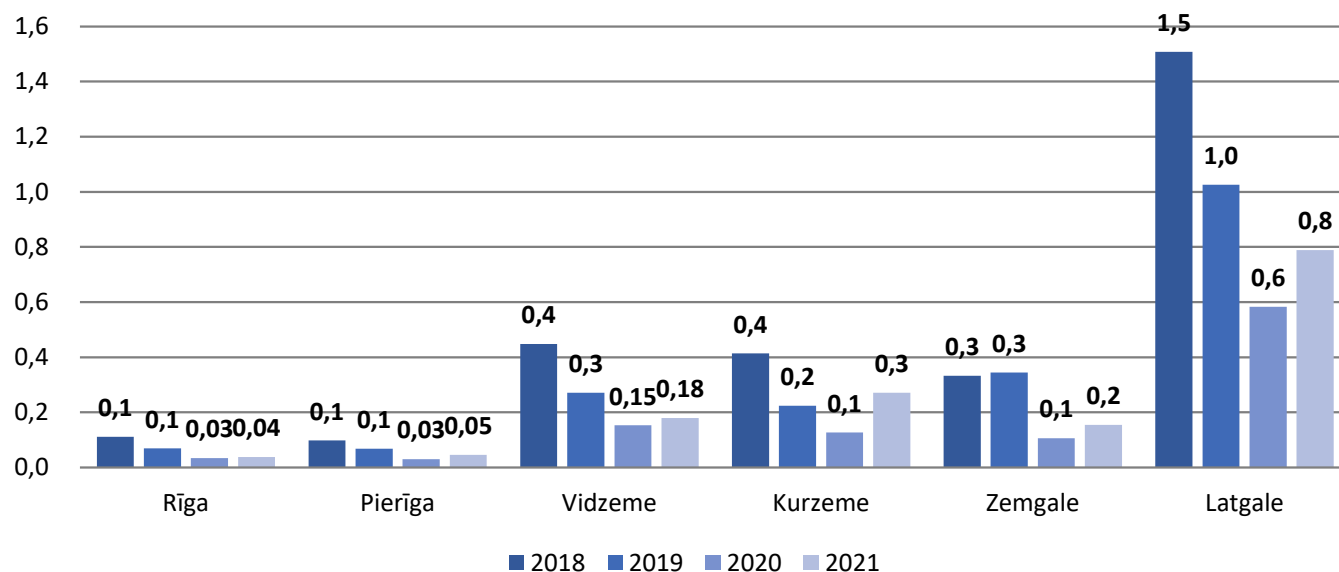
GMI pabalsta saņēmēju dalība aktīvās nodarbinātības pasākumos (%)

Galvenie pasākumi:

* Atbalsta pasākumi ilgstošajiem bezdarbniekiem (2018-2019)

* Algotie pagaidu sabiedriskie darbi (2020-2021)

GMI pabalsta saņēmēju aptaujas dati

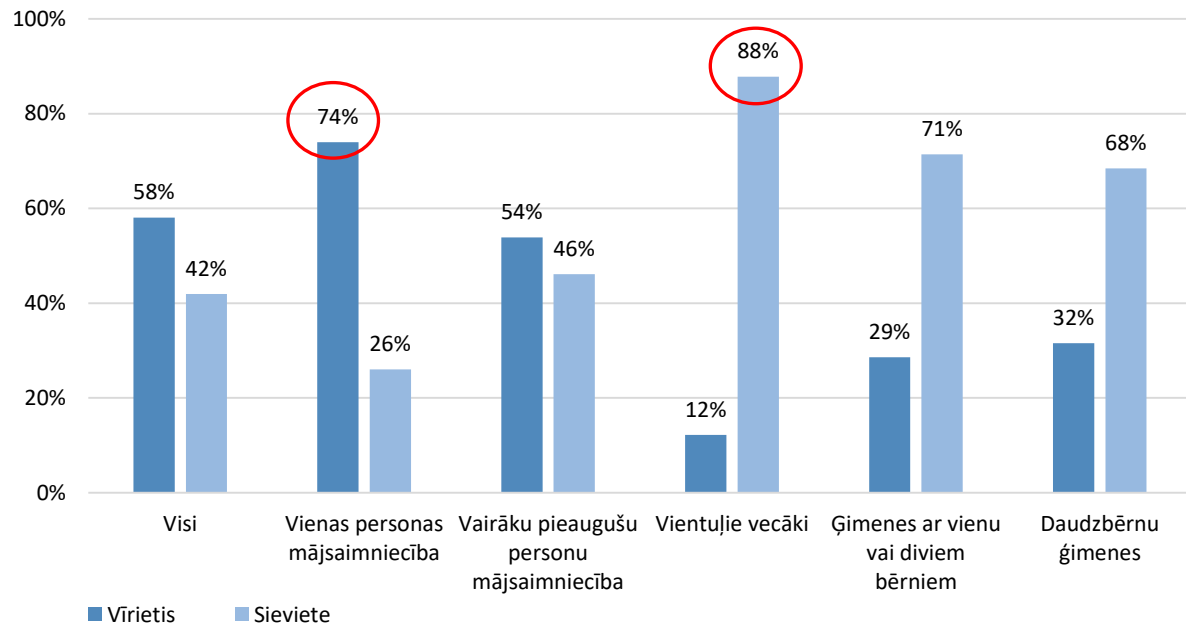
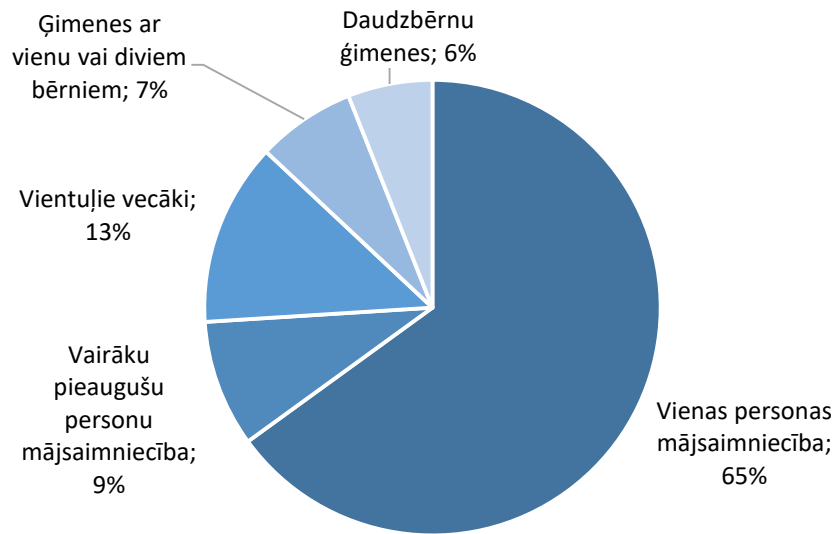
- ✓ **Aptaujas laiks: 2021. gada 27. jūlijs līdz 31. augusts**
- ✓ **Aptaujas izlases apjoms: 303 respondenti**
- ✓ **Aptaujas izlases metode: Stratificēta izlase, aptaujājot pašvaldības, kurās ir lielākais GMI saņēmēju skaits, ņemot vērā gan reģionu principu, gan urbanizācijas pakāpi.**
- ✓ **30 aptaujas punkti, katrā tika aptaujāti vismaz 10 respondenti, ievērojot iepriekš noteiktas pazīmes (vecums, ģimenes stāvoklis, invaliditāte u.c.)**
- ✓ **Izņemot Rīgas pilsētu, kurā pētnieki tieši kontaktējās ar potenciālajiem pētījuma dalībniekiem, pārējās izlasē iekļautajās pašvaldībās pirmreizējā saziņa ar potenciālo respondentu tika nodrošināta sadarbībā ar tās sociālo dienestu.**
- ✓ **Aptaujā piedalījās tie respondenti, kas piekrita dalībai pētījumā, pārliecinoties, ka persona saprot, ka sniegtā informācija ir anonīma/ konfidenciāla.**

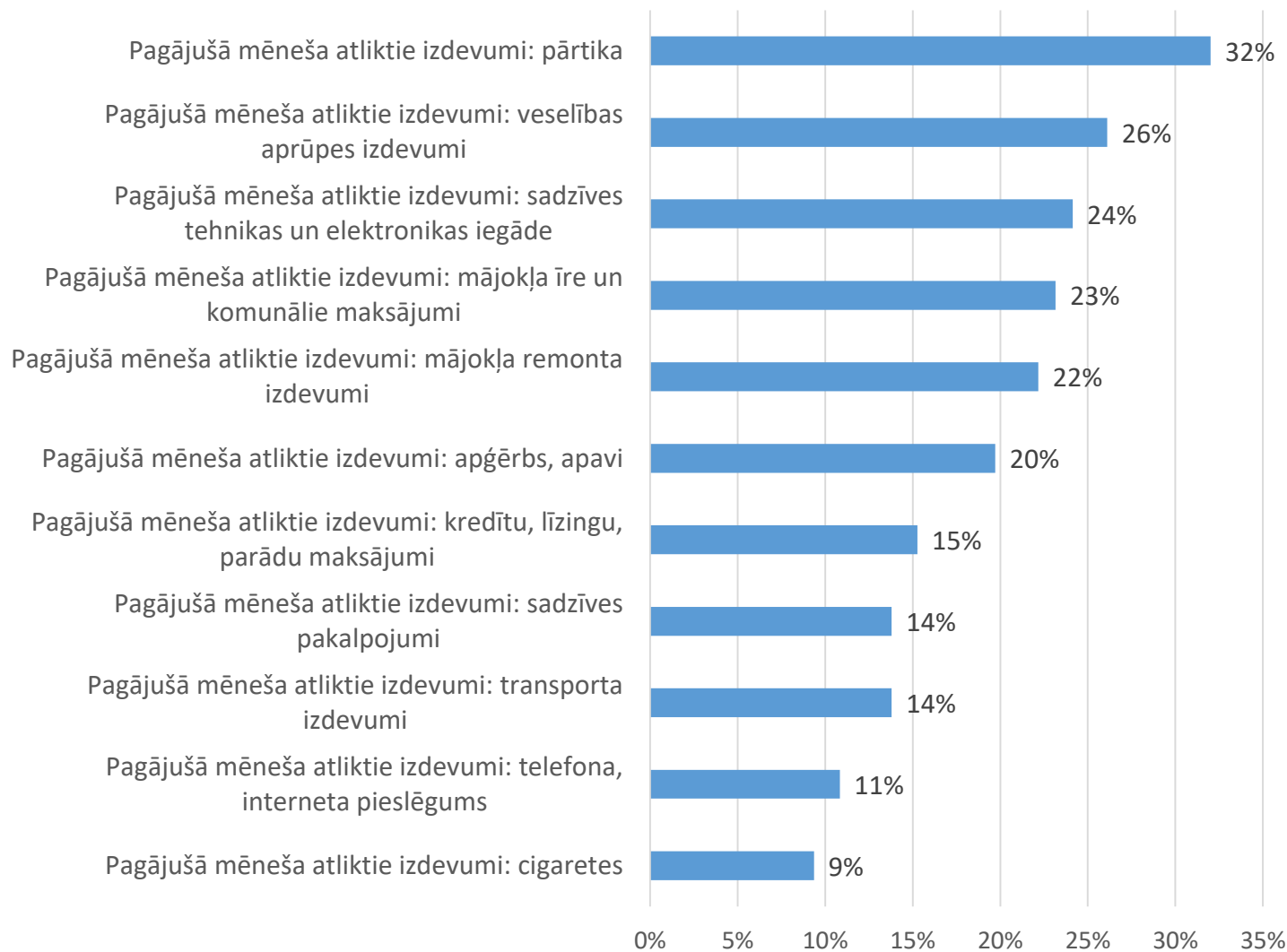
Galvenās aptaujas tēmas

- ☑ **GMI pabalsta saņēmēju portreti**
- ☑ GMI pabalstu saņēmēju pabalsta saņemšanas ilgums un biežums
- ☑ GMI pabalsta saņēmēju izdevumu struktūra
- ☑ GMI pabalstu saņēmēju ienākumu avoti
- ☑ **GMI pabalsta saņēmēju vajadzību piramīda un neapmierinātās vajadzības**
- ☑ GMI pabalsta saņēmēju viedoklis par iespējām uzlabot savus dzīves apstākļus
- ☑ Apstākļi, kuru ietekmē personas ir kļuvušas par GMI pabalsta saņēmējiem
- ☑ **GMI pabalsta saņēmēju iztikšanas stratēģijas**

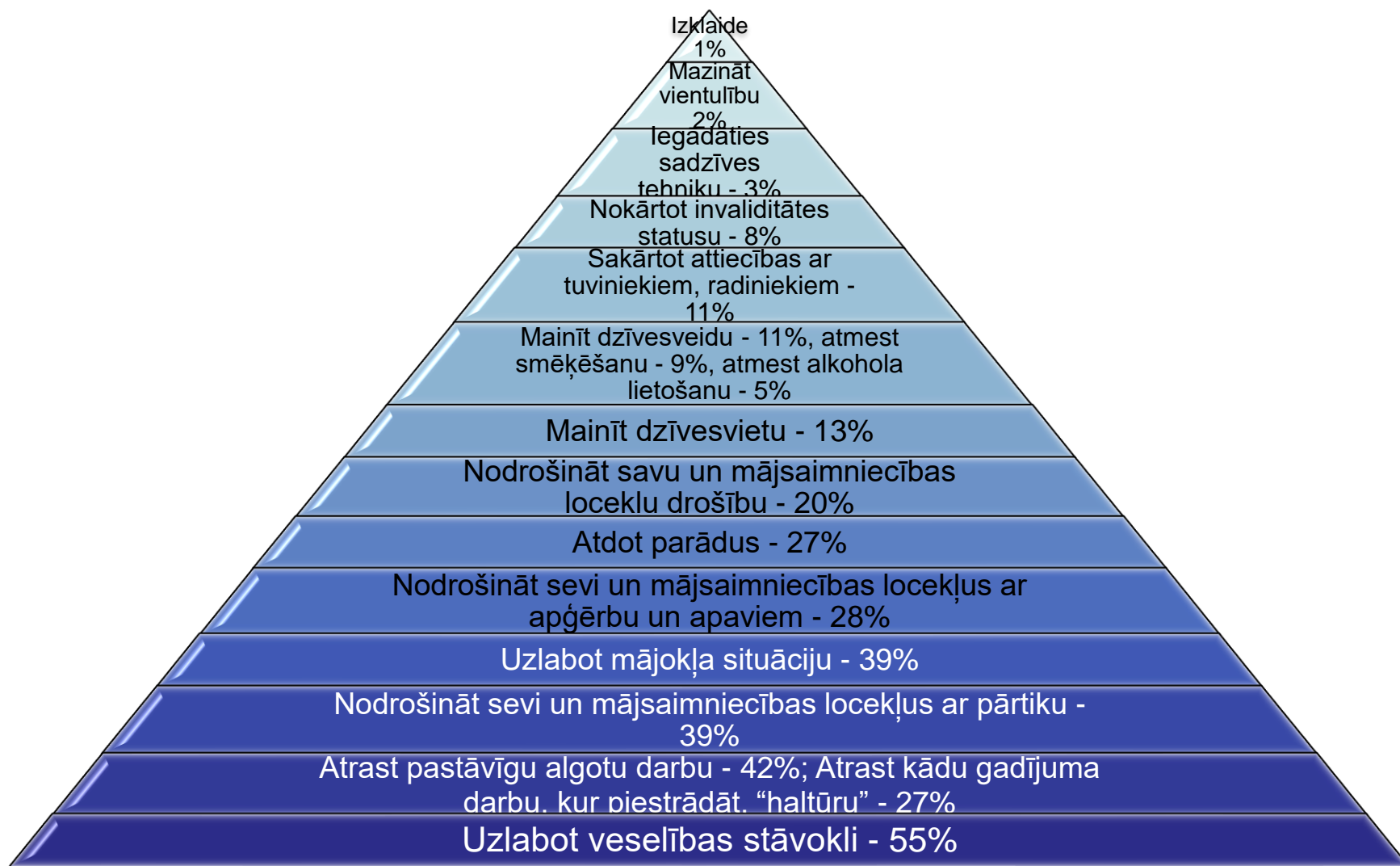
GMI pabalsta saņēmēju tipoloģija

Izdevumi, no kuriem konkrētā mājsaimniecības ir bijusi spiesta atteikties pagājušajā mēnesī (%)

GMI pabalsta saņēmēju vajadzību piramīda

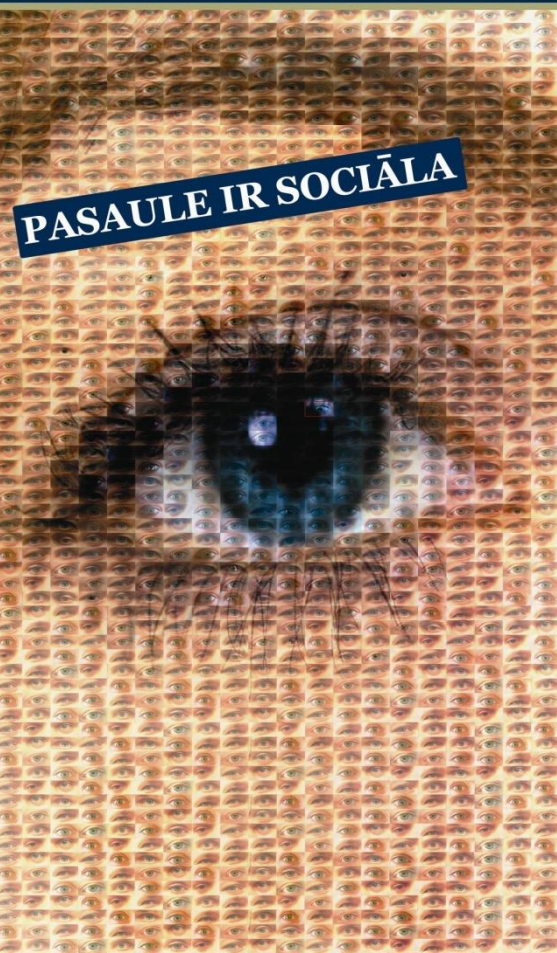

GMI pabalsta saņēmēju iztikšanas stratēģijas

- ✓ **Taupīšanas stratēģijas**
- ✓ **Izdevumu minimizēšana**
- ✓ **Minimālās patērēšanas pieeja**
- ✓ **Bezmaksas pakalpojumu izmantošana**
- ✓ **Dažādu bezmaksas iespēju izmantošana (labdarības organizācijas, pašvaldības atbalsts)**
- ✓ **Aizņemšanās (no radniekiem, draugiem, kaimiņiem, arī «ātrajos kredītos», bet retāk)**
- ✓ **Gadījuma darbi, haltūras**
- ✓ **Strādāšana algotajos pagaidu sabiedriskajos darbos (pamišus ar GMI pabalsta saņemšanu)**
- ✓ **Pārtikas audzēšana, ogošana vasarā**
- ✓ **Radnieku atbalsts (naudas sūtījumi, mājokļa nodrošināšana, pārtikas nodrošinājums)**

**Baltic Institute
of Social Sciences**

PASAULE IR SOCIĀLA

BISS

**EXPERTS IN RESEARCH
AND ANALYSIS**

Baltic Institute of Social Sciences

Tērbatas iela 53 – 6, Rīga

Tel: 67217554, 29411649

biss@biss.soc.lv

www.biss.soc.lv